

Subsidie voor plattelandsinitiatieven waarbij integrale ontwikkeling centraal staat

Duiding bij de acties

Inhoud

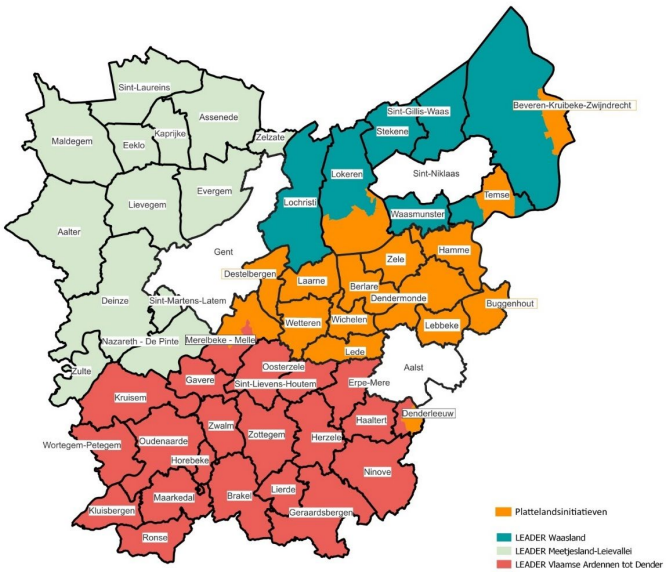
Inleiding 2
De acties 2
1. Investeren in een levende open ruimte waar landbouw en natuur elkaar versterken. 3
2. Investeren in de beleving van het landschap. 3
3. Realiseren van toekomstbestendige ontmoetingsplaatsen met oog voor een kwalitatieve aansluiting met het omliggende landschap. 4
4. Realiseren van projecten die de leefbaarheid en sociale cohesie van dorpen versterken. . 5

provincie Oost-Vlaanderen

Inleiding

Binnen de beleidsdoelstelling: “Samen slim werken aan een robuust, productief, levendig en leefbaar platteland” zet Provincie Oost-Vlaanderen in op een **geïntegreerd en gebiedsgericht plattelandsbeleid** dat lokale noden verbindt met Vlaamse en Europese ambities. Onder deze actie financiert en begeleidt de provincie plattelandsprojecten. Voor (deel-)gemeenten die niet binnen de drie Oost-Vlaamse LEADER-gebieden vallen, is er een **provinciaal subsidiereglement: plattelandsinitiatieven**.

Op de kaart hieronder zie je welke (deel-)gemeenten deel uitmaken van de LEADER-gebieden en welke vallen onder het provinciale plattelandsinitiatieven. Een gedetailleerde lijst van de (deel-)gemeenten die vallen onder plattelandsinitiatieven vind je in het **reglement**. Dit vind je, samen met de praktische informatie, op oost-vlaanderen.be/wonen-en-leven/platteland/subsidie-voor-plattelandsinitiatieven.html.

Kaart: LEADER-gebieden in Oost-Vlaanderen PDPO IV (2023-2027) en gemeenten Plattelandsinitiatieven Oost-Vlaanderen.

De acties

Er zijn 4 mogelijke acties, telkens op een **doorsnede** van de plattelandsthema’s: landbouw, landschap en dorpen.

1. Investeren in een levende open ruimte waar landbouw en natuur elkaar versterken.

De landbouw ondervindt de gevolgen van de klimaatopwarming en de achteruitgang van de natuur, biodiversiteit en de kwaliteit van het bodem- en watersysteem als geen ander. Met deze actie zoeken we investeringen in het landschap, fauna en flora voor een betere wisselwerking tussen natuur en landbouw(-ers). Centraal staat het werken mét de natuur, kringlopen sluiten, biodiversiteit verhogen om tegelijk tot een ecologisch en economisch duurzame landbouw te komen én een verhoogde natuurwaarde.

Kernbegrippen

- Positieve samenwerking en partnerschappen over de sectoren heen (natuur en landbouw)
- Natuurverbinding en -verweving met landbouw(-ers)

Voorbeelden

- Projecten op of aangrenzend aan landbouwpercelen ter verbetering van bodem- en watersysteem, biodiversiteit, klimaatadaptatie en -mitigatie.

Bekijk ook eens deze mogelijkheden binnen de provincie en weeg af waar je idee best past:

- Subsidie voor aanplant van houtige landschapselementen op landbouwbedrijven

2. Investeren in de beleving van het landschap.

In de natuur vertoeven heeft een positieve impact op het welzijn van mensen. Daarom is het belangrijk om te investeren in (verbeterde) mogelijkheden voor zachte recreatie, waarbij een positieve beleving en waardering van het landschap hand in hand gaat met een goede zorg ervoor.

→ Projecten onder deze actie met een impact op de ruimtelijke kwaliteit, krijgen begeleiding vanuit de provincie (zie kader).

Kernbegrippen

- Aandacht voor landschappelijke kwaliteit/opwaardering-verbetering van het landschap
- Positieve samenwerking en partnerschappen over sectoren heen (landbouw, natuur)
- Educatie over natuur, landbouw, economische en andere functies van de rivieren

Voorbeelden

- Belevingswaarde van de bestaande recreatieve paden en parken/natuur- of bosgebieden verhogen.
- “Stranden” voor belevingsvol fietsen en wandelen
- Investeren in vrije zwemzones in open natuur

Bekijk ook eens deze mogelijkheden binnen de provincie en weeg af waar je idee best past:

- Aanbod voor lokale besturen: oververharde gemeentewegen ontharden
- Wateronderzoek advies open zwemzones: Metingen van kwaliteit van water voor open water zwemmen.
- Subsidie voor de inrichting van een tragewegennet.

3. Realiseren van toekomstbestendige ontmoetingsplaatsen met oog voor een kwalitatieve aansluiting met het omliggende landschap.

Er wordt ingezet op de inrichting van **kwalitatieve publieke buitenruimte** waar ontmoeten en het sociaal weefsel centraal staan maar waarbij ook wordt gestreefd naar kwaliteitsvolle natuur. Dit zijn kleinschalige ontmoetingsplaatsen die toegankelijk en beleefbaar zijn, zowel om te spelen als om te rusten. Doel is om het sociale weefsel en de sociale cohesie in de woonomgeving te versterken.

Het is ten eerste belangrijk om in te zetten op een **participatief proces** waarbij gestreefd wordt naar een gedeeld eigenaarschap van de publieke ruimte. Ten tweede is het van groot belang dat projecten aandacht hebben voor alle aspecten van **ruimtelijke kwaliteit**, waaronder de beeldkwaliteit van een bepaalde site, het versterken van ecosysteemdiensten en de koppeling met het omliggende landschap en de historische waarde van een plek.

→ Projecten die ingediend worden onder deze actie, krijgen omwille van hun impact op de open ruimte begeleiding wat betreft ruimtelijke kwaliteit (zie kader).

Kernbegrippen

- Publiek toegankelijke buitenruimte **in de directe woonomgeving**
- Multifunctioneel: aandacht voor recreatie, natuur, speelruimte, sport en langzaam verkeer
- Kwalitatief ontwerpproces
- Participatie met en eigenaarschap van de buurt
- Gericht op meerdere doelgroepen (jong, oud, ...)
- Aandacht voor ruimtelijke kwaliteit

Voorbeeld van een ontwerpplan

Voorbeelden

- Herinrichting van dorpsplein, voormalige stationsomgeving, lokale verloederde sites, ...
- Aanleg buurtpark, buurtnatuur, buurtboomgaard, ...

Bekijk ook eens deze mogelijkheden binnen de provincie en weeg af waar je idee best past:

- Begeleiding van gemeentes in het aanbod van de provincie - via Velt: "een eetbare buurt, gemeente of stad"
- Met het participatieve traject 'trek het landschap je dorp in' ondersteunt de Provincie lokale besturen om samen met buurtbewoners een plan op te maken voor een ontmoetingsplek. De effectieve uitvoering van deze plek kan dan met behulp van deze subsidie.

Begeleiding ruimtelijke kwaliteit

Ruimtelijke kwaliteit betekent dat een project goed past in zijn omgeving, de samenhang van het landschap versterkt en bijdraagt aan een aangename leefomgeving, vandaag én morgen. Daarom biedt de provincie Oost-Vlaanderen binnen alle relevante plattelandsprojecten begeleiding aan, waarbij vanaf de start rekening wordt gehouden met verschillende functies, gebruikers en belangen. Concreet betekent deze begeleiding het gebruik van *de toolbox ruimtelijke kwaliteit* en advies van *de Provinciale Kwaliteitskamer*. Het secretariaat neemt na aanmelding verder contact op voor deze extra begeleiding.

4. Realiseren van projecten die de leefbaarheid en sociale cohesie van dorpen versterken.

Het verdwijnen van cafés, winkels, diensten, in de dorpskernen vermindert de mogelijkheden om elkaar te ontmoeten. Ook een veranderende demografie en nieuwe bewoners in dorpen zorgt er voor dat plattelandsbewoners elkaar niet altijd goed kennen. Met deze actie willen we inzetten op projecten die deze sociale cohesie tussen alle bevolkingsgroepen terug versterken in het dorp zelf, met een grondgebonden insteek en een focus op leefbaarheid van het dorp.

Zo kunnen activiteiten de streek- en dorpsidentiteit in de verf zetten, zowel qua landschap, erfgoed en voedsel. Activiteiten rond lokaal voedsel kunnen bovendien bijdragen aan de uitvoering van een lokale voedselstrategie. Voedsel werkt niet alleen verbindend, lokaal voedsel versterkt ook de lokale economie en streekidentiteit en draagt deze verder uit (zie bijvoorbeeld Lekker Oost-Vlaams voor lokale producten). Projectpromotoren zetten wanneer relevant een participatief proces op, zodat de activiteit lokaal gedragen en verankerd wordt.

Kernbegrippen

- Sociale cohesie, gemeenschapsgevoel en leefbaarheid, met een grondgebonden insteek
- Boeiende kruisbestuivingen tussen lokale landbouw, erfgoed en landschap.
- Aandacht voor korte keten, lokale voeding

© David Samyn - Toerisme Waasland

Voorbeelden

- Initiatieven die meerdere doelgroepen samen aan de slag laten gaan in het dorp zelf: nieuwe bewoners en oorspronkelijke bewoners, kinderen/jongeren en ouderen, … en die

zo het gemeenschapsgevoel en de sociale samenhang versterken, vb. gezamenlijk inrichten van tuinstraten, gezamenlijk beheerde kruidenbakken, … .
- Uitvoeren van concrete acties uit een lokale/regionale voedselstrategie, vb. een boerenmarkt opzetten.

Bekijk ook eens deze mogelijkheden binnen de provincie en weeg af waar je idee best past:

- Subsidies voor duurzame mobiliteit
- Traject in het aanbod van de provincie voor gemeenten: Breng landbouwer en consument in je gemeente dichter bij elkaar
- Stimuleer klimaatrobuuste tuinen in je gemeente of stad

provincie Oost-Vlaanderen